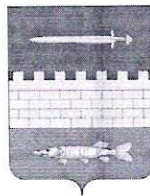

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2015 елның «17» декабрненән

№ 364

**«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы
Петропавловка төп гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми
белем учреждениесең уставын яңа редакциядә
раслау турында»**

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «2015 елда Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен үзгәртеп кору турында» 2015 елның 15 маендагы 155 номерлы карары нигезендә **каرار бирәм:**

1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Петропавловка төп гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Петропавловка төп гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе директоры Ерохин Сергей Николаевичны салым органында күрсәтелгән юридик затның уставын дәүләт теркәвенә алганда салым органында мөрәжәгать итүче вәкаләтен билгеләргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

**Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәчесе вазыйфасын башкаручы**

В.Н. Семеняк

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы
рәисе
2015елның «__» _____ №__

—
_____ /Гордеева Н.А./

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Финанс-бюджет палатасы җитәкчесе
2015елның «__» _____ №__

_____ /Завалишина Л.Л./

РАСЛАНГАН:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесеннән 2015 елның «17» декабрнән
364 номерлы җарары белән

_____ /Семеняк В.Н./

**«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Петропавловка төп гомуми
белем мәктәбе» муниципаль бюджет
гомуми белем учреждениесенен**

УСТАВЫ

(яңа редакциядә)

Устав хезмәт коллективының гомуми
жыелышы тарафыннан кабул ителде

Петропавловка Бистәсе авылы
2015 ел

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Петропавловка төп гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе (алга таба - оешма) - лицензия нигезендә белем бирү эшчәнлеген төп эшчәнлек төре буларак гамәлгә ашыручы (аларга ирешү өчен булдырылган) коммерцияле булмаган оешма.

1.2. Учреждениенен эшчәнлеге предметы - Россия Федерациясе гражданның кеше, гаилә, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәмин итү һәм шәхеснең төрле яклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның өстәмә белем алуга булган ихтыяжын канәгатьләндерү; гражданның ялын тәмин итү, халыкның мәдәни, спорт, һәм башка эшчәнлеге өчен шартлар тудыру.

1.3. Учреждение эшчәнлегенен максаты - элге Уставның 4 пункты нигезендә белем бирү программалары, дәрәжә һәм юнәлешләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру

1.4. Тулы исеме рус телендә: муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Петропавловская основная общеобразовательная школа Новошешминского муниципального района Республики Татарстан»

Тулы исеме татар телендә: «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Петропавловка төп гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе.

Кыскартылган исеме: МБОУ «Петропавловская ООШ».

1.5. Юридик адрес: 423181, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Петропавловка Бистәсе авылы, Ленин урамы, 16 йорт

1.6. Учреждениенен гамәлгә куючысы һәм милекчесе - Татарстан Республикасының Яңа Чишмә район Башкарма комитеты. Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе башкара.

1.7. Учреждение гамәлдәге законнар, аны Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган элге Устав нигезендә эш итә.

1.8. Учреждениенен эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеше, автономлык һәм дөньяви характердагы белем бирү принципларына нигезләнә.

1.9. Учреждение үз эшчәнлегендә федераль законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Президенты указлары һәм боерыкларына, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте карарларына һәм боерыкларына, Яңа Чишмә муниципаль районының норматив актларына, Гамәлгә куючы боерыкларына һәм элге Уставка таянып эш итә.

1.10. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлеген рәхсәт ителми.

1.11. Укучылар инициативасы белән Учреждениедә балалар ижтимагый берләшмәләр оештырыла ала.

1.12. Учреждениедә, шәхеснең ихтыяжларын, мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм укучылар белән педагогик хезмәткәрнең мәҗбүри шөгыйльләре күләменә карап, көндөзгә, көндөзгә, чыттан торып яки чыттан торып укуны гамәлгә ашыра ала.

Гаилә белеме һәм үзлегеннән белем алу Учреждениедә арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен үтү хокукы белән гамәлгә ашырыла.

Белем бирүнең төрле рәвешләрен һәм формаларын яраштыру рәхсәт ителә.

Белем алу формалары һәм укыту рәвешләре, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, тиешле федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

1.13. Учреждениенң үз структурасын формалаштырганда мөстәкыйль рәвештә белем бирү программаларының дәрәжәсен, төрен һәм юнәлешен, укучыларның белем алу формаларын һәм Учреждениедә булу режимын исәпкә алып, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итә торган төрле структур бүлекчәләре ясый ала.

Учреждениенң структур бүлекчәләре юридик затлар булып тормый һәм Учреждение Уставы һәм Учреждение житәкчесе тарафыннан расланган тиешле структур бүлекчә турында нигезләмәләр нигезендә эш ителәр.

1.14. Тиешле шартлар һәм чаралар булган очракта, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) теләге һәм запрослары буенча учреждениедә озайтылган көн төркемнәре ачылырга мөмкин.

1.15. Учреждениедә укучыларга медицина хезмәте күрсәтү сәламәтлек саклау органы тарафыннан әлегә гомуми белем бирү учреждениесенә беркетелгән медицина персоналы белән тәмин ителә. Учреждение укучыларны медицина хезмәткәрләренә профилактик карау өчен тиешле шартлар булган бина бирә.

1.16. Учреждениенң бухгалтерлык исәбен алып бару Татарстан Республикасы Яңа Чишмә районы Башкарма комитетының «Мәгариф бүлегенә» муниципаль учреждениесенң үзәкләштерелгән бухгалтериясе тарафыннан башкарыла.

1.17. Туклануны оештыру Учреждениенң структур бүлекчәсе булган мәктәп ашханәсе, бюджет акчалары, мәктәп яны участогында үстерелгән продукция һәм ата-аналар акчасы хисабына башкарыла.

1.18. Мәктәпнең түбәндәге адреслар буенча урнашкан башлангыч сыйныф филиаллары бар:

423198, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Андреевка авылы, Үзәк урам, 12 нче йорт.

423198, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Екатеринбург авылы, Центральная урамы, 19.

1.19. Укучыларны йөртү балаларны йөртү өчен билгелэнгән транспорт белән гамәлгә ашырыла. I дәрәжә укучылары өчен юл вакыты бер якка 25 минуттан, II дәрәжәдә-бер якка 30 минуттан артмаска тиеш. II дәрәжә укучыларга хезмәт күрсәтүнең иң чик радиусы 30 км дан артмаска тиеш.

2. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУ

2.1. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә хокукы һәм ташламалар аңа лицензия бирелгән көннән барлыкка килә .

2.2. Учреждение гамәлдәге законнарда билгелэнгән тәртиптә дөүләт аккредитациясен уза.

2.3. Учреждениенң фактик адрес буенча теркәлү уза торган филиаллары булырга мөмкин. Бу филиалларны лицензияләү һәм дөүләт аккредитациясе мәгариф учреждениесе өчен билгелэнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе законнары нигезендә алар Учреждение директоры тарафыннан расланган Нигезләмәгә таянып эш итәләр.

Филиал белән житәкчелек итүне Учреждение житәкчесе башкара.

2.4. Учреждение Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә ассоциацияләр яки берлекләр рәвешендә белем бирү берләшмәләре төзүдә катнашырга хокуклы. Әлеге белем бирү берләшмәләре мәгарифне үстерү һәм камилләштерү максатларында булдырыла һәм үз уставлары нигезендә эш итә.

2.5. Учреждениедә белем бирү эшчәнлегенә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дөүләт телләрендә гамәлгә ашырыла.

2.5.1. Белем бирү турындагы законнарда һәм учреждениенң локаль норматив актларында билгелэнгән белем бирү программасы нигезендә чит телдә белем алу мөмкин.

2.5.2. Белем бирү телләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә, мәгариф программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Учреждениенң локаль норматив актлары белән билгеләнә.

3. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ КОМПЕТЕНЦИЯСЕ, ХОКУКЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ ҺӘМ ЖАВАПЧЫЛЫГЫ

3.1. Учреждение автономиягә ия, ул белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру, гамәлдәге законнар, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләү һәм кабул итү мөстәкыйльлеген аңлата.

3.2. Учреждение белем бирүнең эчтәлеген, укыту-методик тәэмин ителешне, белем бирү технологияләрен алар гамәлгә ашыра торган белем бирү программаларын ирекле сайлап ала.

3.3. Учреждениенң компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- 1) укучылар өчен эчке тәртип кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;
- 2) белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәмин итү, дәүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, биналарны жиһазлау;
- 3) Гамәлгә куючы һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзен тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;
- 4) штат расписаниесен билгеләү;
- 5) хезмәткәрләргә эшкә алу, алар белән хезмәт килешүләрен төзү һәм өзү, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартлары тудыру һәм оештыру;
- 6) Учреждениенң белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;
- 7) Учреждениене үстерү программасын Гамәлгә куючы белән килешү буенча эшләү һәм раслау;
- 8) Учреждениегә укучыларны кабул итү;
- 9) дәүләт аккредитациясенә ия булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын, шулай ук әлеге белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда кулланырга рәхсәт ителгән уку әсбапларын, кулланырга тәкъдим ителгән дәреслекләр исемлеген билгеләү;
- 10) укучыларның өлгерешенә һәм арадаш аттестациясенә агымдагы контрольне гамәлгә ашыру, аларның формаларын, вакытын һәм тәртибен билгеләү;
- 11) укучыларның белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук архивларда бу нәтижәләр турында кәгазь һәм (яки) электрон чыганаclarда мәгълүмат саклау;
- 12) уку һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон уку методларын куллану һәм камилләштерү;
- 13) үз-үзен тикшерү уздыру, белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшләвен тәмин итү;
- 14) Учреждениедә укучыларның һәм хезмәткәрләренң сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, туклануын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру;
- 15) укучыларга физик культура һәм спорт белән шөгьльләнү өчен шартлар тудыру;
- 16) белем алу турында документлар бланкларын сатып алу яки эзерләү;
- 17) укучыларның киemenә карата таләпләрне билгеләү;

18) Учреждениедә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренә) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;

19) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәру;

20) «Интернет» челтәрендәге Учреждениенә рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итү;

21) белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча, шул исәптән регламентлаштыручы локаль норматив актлар кабул итү:

- укучыларны кабул итү кагыйдәләре;
- укучыларның дәресләр режимы;
- укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне ағымдагы контрольнең формалары, периодик һәм тәртибе;
- балигъ булмаган балаларны күчерү, күчерү һәм яңадан торгызу тәртибе һәм нигезләре, балигъ булмаган балаларның учреждение һәм (яки) ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында мөнәсәбәтләренә рәсмиләштерү, рәсмиләштерү, туктатып тору һәм туктату тәртибе;
- гамәлдәге законнар нигезендә йомгаклау аттестациясен үткәру тәртибе һәм формалары.
- белем алу турында документ бирү тәртибе;
- һәм башкалар

22) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

3.4. Учреждение консультация, мәгърифәтчеләк эшчәнлегә алып барырга, гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендә һәм булдыру максатларына каршы килми торган башка эшчәнлек алып барырга, шул исәптән укучыларның каникул вакытында (тәүлек буе яки көндөз тору формаларында) ялын һәм сәламәтләндерүне оештырырга хокуклы.

3.5. Учреждение үз эшчәнлеген мәгариф турындагы законнар нигезендә башкарырга тиеш, шул исәптән:

1) Белем бирү программаларының тулы күләмендә гамәлгә ашырылуын, укучыларны әзерләү сыйфатының билгеләнгән таләпләргә туры килүен, кулланыла торган формаларның, чараларның, методларның яшь, психофизик үзенчәлекләренә, сәләтләренә, укучыларның мәнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына туры килүен тәмин итәргә;

2) укучыларны укуга, тәрбияләү, укучыларны карау, аларны карап тоту, укучыларның, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренә тормышын һәм сәламәтлеген тәмин итүче билгеләнгән нормалар нигезендә куркынычсыз шартлар тудырырга;

3) укучыларның, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен), учреждение хезмәткәрләренен хокукларын һәм ирекләрен сакларга.

3.6. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә караган функцияләргә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашырган, үз тәмамлаучыларның белем сыйфаты, шулай ук укучылар, учреждение хезмәткәрләренен тормышы һәм сәламәтлегенә өчен җаваплы. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган белем алуга хокукларны законсыз чикләү, белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфалы затлары гамәлдәге закон таләпләргә нигезендә җаваплы.

4. ГАМӘЛГӘ АШЫРЫЛА ТОРГАН БЕЛЕМ БИРҮ ПРОГРАММАЛАРЫ ТӨРЛӘРЕ

4.1. Учреждение гомуми белем баскычлары нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:

башлангыч гомуми белем бирү;

төп гомуми белем.

4.2. Башлангыч гомуми һәм төп гомуми белем бирү программалары давамчан булып тора.

4.3. Учреждение өстәмә белем бирү программаларын, шулай ук тиешле лицензияләр булганда мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыра ала.

4.4. Учреждение дәүләт аккредитациясе булган белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра, федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм тиешле төп белем бирү программалары үрнәгендә, белем бирү программаларын эшли.

4.5. Башлангыч гомуми һәм төп гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, тиешле шартлар булганда, аерым уку предметларын, предмет өлкәләрен тирәнтен өйрәнүгә тәмин итүче укучыларның белем алу ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, этгәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

4.6. Учреждениедә мөмкинлекләре чикләнгән балаларның адаптацияләнгән төп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми белем алу, әлегә укучылар тарафыннан белем алу өчен махсус шартлар тудырганда гамәлгә ашырыла ала.

Сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән балаларның белем алуы башка укучылар белән берлектә дә, аерым сыйныфларда яки төркемнәрдә дә оештырылырга мөмкин.

4.7. Учреждениегә тиешле дәрәжәдәге белем алу хокукына ия гражданның кабул ителә. Учреждениегә гражданның кабул итү тәртибегә мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлегә Устав һәм «Укучыларны мәктәпкә кабул итү (кабул итү) тәртибеге турында» Нигезләмә белән билгеләнә.

Учреждение 1-9 нчы сыйныфларда укучыларны укытуны оештыра.

I сыйныфка сәламәтлек торышы буенча каршылыклар булмаганда, алты яшкә житкән балалар кабул ителә. Ата-аналар (законлы вәкилләр) һәм Гамәлгә куючы рәхсәте буенча Учреждение балаларны иртә яштә укыту өчен кабул итәргә хокуклы.

Гражданнарны Учреждениегә кабул итү баланың шәхесен раслаучы документ, баланың туу турында таныклыкның оригиналы һәм күчәрмәсе, яшәү урыны буенча баланы теркәү турындагы таныклыкның оригиналы һәм күчәрмәсе, ата-ананың (законлы вәкилләрнең) шәхси гаризасы буенча гамәлгә ашырыла.

Беренче сыйныфка уку елы дэвамьнда яки икенче һәм аннан соңгы сыйныфларга кабул иткәндә укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) элек укыган Учреждение тарафыннан бирелгән шәхси эшен тапшыра.

Учреждениегә кабул итү турында ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы директор исеменә, «Укучыларны мәктәпкә кабул итү (кабул итү) тәртибе турында» нигезләмәдә каралган документларны кушып бирелә.

Гражданны кабул иткәндә Учреждение аны һәм (яки) аның ата-анасын (законлы вәкилләрен) әлегә Устав, белем бирү эшчәнлеген алып бару хокукына лицензия, учреждениене дэүләт аккредитациясе турында таныклык, учреждениенең гамәлгә ашырыла торган төп белем бирү программалары һәм белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка документлар белән таныштырырга тиеш. Баланың ата-анасын (законлы вәкилләрен), шул исәптән гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары аша, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру лицензиясе, мәктәпне дэүләт аккредитациясе турында таныклык, Устав һ.б. норматив документлар белән таныштыру факты мәктәпкә кабул итү турында гаризада теркәлә һәм баланың ата-анасының (законлы вәкилләрнең) шәхси имзасы белән раслана.

Ул Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына, гомуми белем бирү учреждениесе турында типлаштырылган нигезләмәгә һәм әлегә Уставка каршы килә алмый. Гариза кабул иткәндә Учреждение гариза бирүченең шәхесен таныклаучы документ белән, туганлык мөнәсәбәтләре фактын һәм кәргән законлы вәкилнең вәкаләтләрен билгеләү өчен таныштырырга тиеш.

Әлегә территориядә яшәмәүчеләрне кабул итүдән баш тарту Учреждениедә буш урыннар булмаган очракта гына мөмкин.

5. УЧРЕЖДЕНИЕ БЕЛӘН ИДАРЭ ИТҮ

5.1. Учреждение белән идарэ итү бердәм башлангыч һәм коллегиальлек принципларын яраштыру нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Учреждениенең бердәнбер башкарма органы булып аның директоры тора, ул учреждение эшчәнлегенә белән ағымдагы житәкчелек итә:

Учреждение директоры компетенциясенә, законнар яки Устав тарафыннан гамәлгә куючы һәм попечительлар советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрдән тыш, учреждение эшчәнлегенә ағымдагы житәкчелек итү мәсьәләләре керә.

Учреждение директоры үз эшчәнлеген Гамәлгә куючы белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә башкара.

Учреждение директоры үз эшчәнлегендә Гамәлгә куючы өчен хисап тотат. Учреждение директоры ышанычнамәсез эшли, аның мәнфәгатьләрен барлык органнар һәм оешмаларда тәкъдим итә, аның исемненән килешүләр төзи, оешманың штат расписаниесен, аның финанс-хужалык эшчәнлеге планын раслый һ.б., оешманың эшчәнлеген регламентлаучы локаль норматив актлар, учреждениенен барлык хезмәткәрләре тарафыннан үтәләргә тиешле боерыклар чыгара.

Учреждение директоры мәгариф, фәнни, тәрбия эше һәм белем бирү оешмасының оештыру-хужалык эшчәнлеге белән җитәкчелек итү өчен җаваплы.

5.3. Учреждениедә коллегияль идарә органнары формалаша, аларга учреждениенен хезмәт коллективының гомуми җыелышы, педагогик совет, ата-аналар комитеты керә.

Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) фикерен исәпкә алу максатыннан Учреждение белән идарә итү мәсьәләләре һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, Учреждениедә балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) һәм педагогик хезмәткәрләренен балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча локаль норматив актлар кабул иткәндә:

- укучыларның советлары, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) советлары булдырыла;
- Учреждение хезмәткәрләренен һөнәри берлекләре эшли.

5.4. Укыту-тәрбия процессын үстерү һәм камилләштерү, укытучыларның һәм тәрбиячеләренен һөнәри осталыгын һәм ижади үсешен арттыру максатыннан Учреждениедә педагогик совет – коллегияль орган эшли.

Учреждение директоры рәислегендә педагогик совет:

* Гомуми белем бирүнең федераль дәүләт стандартына туры килә торган программалар турында фикер алыша һәм сайлап ала, белем бирү процессында куллануга тәкъдим ителгән (рөхсәт ителгән) федераль дәреслекләр исемлегеннән, шулай ук белем бирү процессында куллануга рөхсәт ителгән уку эсбапларыннан торган дәреслекләр исемлеген билгели.

* Учреждениенен уку-укыту эшенен нәтижеләрен, арадаш һәм йомгаклау дәүләт аттестациясе нәтижеләрен, аларны эзерләү һәм үткәру чараларын, укучыларны күчерүне (төшереп калдыруны) бетерү чараларын карый.

* Тәрбия эшенен торышын һәм нәтижеләрен, укучыларның дисциплинасын карый, сыйныф җитәкчеләренен һәм башка хезмәткәрләренен эш хисапларын тыңлый.

* Методик совет эшчәнлеген дә кертәп, методик эшнен торышын һәм нәтижеләрен, педагогик һәм мәгълүмати технологияләрен, укытуның гамәлгә ашырыла торган формалары буенча укыту методларын һәм чараларын камилләштерә.

* Фән методик берләшмәләрен формалаштыру тәртибен, аларның утырышларын вакыт-вакыт уздыру тәртибен, вәкаләтләрен билгели, авторлык программалары, дәреслекләр, укыту һәм методик кулланмалар өлкәсендә эш тәҗрибәсен тыңлый һәм фикер алыша.

* Педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү, аларның белем бирү процессы һәм белем бирү технологияләре методикаларын, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен куллану һәм камилләштерү буенча ижади башлангычларын үстерү эшләрен оештыра.

* Арадаш аттестация үткәрү формасы турында карар кабул итә, ул үткәрелә торган уку предметларын билгели.

* Укучыларны йомгаклау аттестациясенә кертү, укучыларны икенче сыйныфка күчерү, шартлы рәвештә икенче сыйныфка күчерү, Учреждениедән чыгару, шулай ук ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешенеп, шул ук сыйныфта кабат уку, компенсацияләүче укуны классларга күчерү яки укуларын башка рәвешләрдә давам итү турында карар кабул итә.

* Укучыны Учреждениедән гамәлдәге законнарда каралган очракларда төшереп калдыру турында карар кабул итә.

* Педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү һәм аның шартларын раслау турында карар кабул итәргә мөмкин.

Педагогик совет үз составыннан беркетмә алып барырга секретарь сайлый, Педагогик советларның беркетмәләренә рәис һәм сәркатип кул куя.

Учреждениенең педагогик советы директор тарафыннан кирәк булган саен, әмма елына кимендә дүрт тапкыр чакырыла. Педагогик советның чираттан тыш утырышлары аның составының өчтән бер өлеше катнашу таләбе буенча үткәрелә.

Педагогик совет карары, әгәр аның утырышында педагогик хезмәткәрләрнең өчтән ике өлешеннән дә ким булмаган өлеше катнашса һәм әлеге карар өчен катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала. Тавышларның тигез саны булганда учреждение педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы Учреждениенең педагогик советы тарафыннан билгеләнә. Педагогик совет карарлары Учреждение директоры боерыклары белән тормышка ашырыла.

5.5. Хезмәт коллективының гомуми жыелышы - Учреждениенең барлык хезмәткәрләрен берләштерүче, даими эшләүче коллегиаль орган.

Хезмәт коллективының гомуми жыелышы:

- хезмәт тәртибе кагыйдәләре турында фикер алыша һәм кабул итә;
- күмәк килешү төзи һәм фикер алыша;
- оешманың эш тәртибе белән бәйлә башка мәсьәләләр турында фикер алыша.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы үз составыннан рәис һәм секретарь сайлай. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы карары, әгәр аның утырышында аның составының яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Хезмәт коллективының гомуми жыелышы кирәк булган саен, әмма елына кимендә 1 тапкыр үткәрелә.

5.6. Ата-аналар комитеты укучыларны тәрбияләү һәм укутуны гамәлгә ашыруда ярдәм итү максатыннан оештырыла.

Учреждениенң ата-аналар комитеты бер елга ата-аналарның гомуми жылышында гади күпчелек тавыш белән сайлана. Ата-аналар комитеты составыннан рәис һәм секретарь сайлана. Ата-аналар комитеты әгъзалары саны ата-аналарның гомуми жылышы белән билгеләнә, әмма һәр класстан кимендә бер вәкил булырга тиеш.

Ата-аналар комитетының бурычлары булып тора:

* педагогик коллектив һәм гаилә балаларына тәрбия йогынтысының бердәмлеген билгеләү максатыннан, гаилә белән учреждение арасындагы элемтәне һәрьяклап ныгыту;

* ата-аналарны Учреждение тормышында актив катнашуга һәм укуту-тәрбия процессын оештыруга жәлеп итү.

6. МӨЛКӘТЕ ҺӘМ БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН ФИНАНС БЕЛӘН

ТӘЭМИН ИТҮ

6.1. Учреждениенң мөлкәте аңа оператив идарә хокукында беркетелә.

6.2. Учреждение Гамәлгә куючы һәм милекче ризалыгыннан башка, аңа беркетелгән яки Гамәлгә куючы тарафыннан әлегә мөлкәтне сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар хисабына алынган күчемле һәм күчемсез милек белән эш итәргә хокуклы түгел.

6.3. Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәтне һәм аны Гамәлгә куючы тарафыннан бүлөп бирелгән акчаларга сатып алынган мөлкәтне әлегә Уставта беркетелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен генә куллана.

6.4. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә җавап бирә.

6.5. Учреждениене финанс белән тәэмин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

6.6. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча физик һәм юридик затлар акчасы хисабына эшчәнлек алып барырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре физик һәм юридик затлар акчасы хисабына түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан гыйбарәт. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән кергән керем учреждение тарафыннан устав максатларына туры китереп кулланыла.

Түләүле белем бирү хезмәтләре белем бирү эшчәнлеген урынына күрсәтелә алмый, аны финанс белән тәэмин итү федераль бюджет, Россия Федерациясе субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар хисабына гамәлгә ашырыла.

Учреждениедә түләүле белем бирү хезмәтләре укуту, үстерү, оештыру һәм сәламәтләндрү булырга мөмкин.

Учреждениенң белем бирү һәм үстерүче түләүле белем бирү хезмәтләренә түбәндәгеләр керә:

- Учреждениенен статусын билгеләүче төп белем бирү программаларыннан тыш, әлеге программалар бюджеттан финансланмаган очракта, белем бирү программаларын гамәлгә ашыру;

- * уку планы кысаларында һәм тормышка ашырыла торган төп һәм өстәмә гомуми белем бирү программалары кысаларында предметларны тирәнтен өйрәнү буенча дәресләр;

- бу Учреждениедә белем алмаган укучылар өчен репетитор хезмәтләре;

- гомуми белем бирү (өстәмә) программаларын, әлеге программалар бюджеттан финансланмаган очракта, гамәлгә ашырыла торган түгәрәкләр, секцияләр,;

- мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын тормышка ашыручы Учреждениегә йөрүче балаларга мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча индивидуаль һәм төркемле укыту, шулай ук балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру программалары буенча;

- * мәктәпкәчә яшьтәге балаларны физкультура-спорт юнәлешендәге өстәмә программалар буенча укыту.

Түләүле хезмәтләрегә шартларны яхшырту һәм оештыру керә:

- * укучыларның туклануы;

- * белем бирү процессына кагылышлы төрле чаралар, шул исәптән семинарлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр;

- * ярышлар, конкурслар;

- * походлар, экскурсияләр, сәяхәт;

- * лагерьлар, слетлар;

- * озайтылган көн төркемендәге ата-аналар запрослары буенча эш;

- мәгълүмати-техник һәм инженер-техник хезмәтләр;

- полиграфия хезмәтләре.

Сәламәтләндерүгә юнәлтелгән түләүле хезмәтләрегә сәламәтлекне ныгытуны тәэмин итә торган дәресләр һәм чаралар керә:

- * дөвалау физик культура;

- * гимнастика, аэробика, ритмика, баскетбол, чаңгы һәм башкалар;

- спорт төрләре буенча халыкка, предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларга Спорт-сәламәтләндерү хезмәтләре күрсәтү;

- * чит оешмалар белән килешү нигезендә ярышлар (чаралар) оештыру һәм уздыру.

6.7. Түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләрен оештыру тәртибе:

1) өстәмә белем бирү хезмәтләренә ихтыяжны маркетинг тикшерүен уздыру һәм тәрбияләнүчеләрнең фаразланган контингентын билгеләү;

2) белем бирү процессын оештыруга карата таләпләрне исәпкә алып, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру;

3) белем бирү Учреждениесендә оештырылуы түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләренә теге төрләрне гамәлгә ашыруга лицензия алу;

4) хезмәт күрсәтүгә заказчы белән, күрсәтелә торган хезмәтләрнең характерын, килешүнең гамәлдә булу вакытын, түләү күләмен һәм шартларын, шулай ук башка шартларны күрсәтеп, шартнамәләр төзү;

5) төзелгән шартнамәләр нигезендә, уУчреждениенә түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү эшен оештыру турында приказ чыгару, уку планнарын, штат расписаниесен, чыгымнар сметасын, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү белән шөгыйльләнүче бүлекчәләр хезмәткәрләренә ставкаларын, хезмәткәрләренә эш графигын төзү;

б) түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтүгә вакытлыча хезмәт коллективы белән хезмәт килешүләре яисә вакытлыча хезмәт коллективы белән килешү төзү.

6.8. Учреждение эшмәкәрлек һәм башка керем китерә торган эшчәнлекне бары тик шулай гына башкара ала, чөнки бу аның өчен ул булдырылган һәм күрсәтелгән максатларга туры килә торган максатларга ирешүгә хезмәт итә.

6.9. Учреждениенә бетергәндә, аның мөлкәте Яңа Чишмә муниципаль районы мәгарифен үстерү максатларына юнәлдерелергә мөмкин.

7. БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНДА

КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

7.1. Белем бирү процессында укучылар, педагогик хезмәткәрләр, укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) катнаша.

7.2. Укучылар учреждениедә хокуклы.:

- дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми белем алу;

- шәхси уку планы, тизләтелгән уку курсы буенча дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укыту;

- өстәмә (шул исәптән түләүле) белем бирү хезмәтләре;

- әлеге Устав белән билгеләнгән формаларда Учреждение белән идарә итүдә катнашу;

- кеше абруен хөрмәт итү, вөждән һәм мәгълүмат иреге, үз карашларын һәм инануларын ирекле чагылдыру;

- уку планында каралмаган чараларга ирекле бару;

- ата-аналар (законлы вәкилләр), балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе һәм мәгариф өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы, унбиш яшкә житкән укучы, гомуми белем алганчы, гомуми белем алганчы, гомуми белем бирүне калдыра ала.

- мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе законнары, Муниципаль хокукий актлар нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

7.3. Учреждениедә укучылар бурычлы:

- белем бирү программасын намус белән үзләштерергә, индивидуаль уку планын үтәргә, шул исәптән уку планында яки шәхси уку планында каралган уку дәрәсләрендә булырга, мөстәкыйль рәвештә дәрәсләргә эзерләнәргә, белем бирү программасы кысаларында педагогик хезмәткәрләрнең биремнәрен үтәргә;

- белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча учреждение Уставы, эчке тәртип кагыйдәләре һәм башка локаль норматив актлар таләпләрен үтәргә;

- үз сәламәтлегенә саклау һәм ныгыту турында кайгыртырга, әхлакий, рухи һәм физик үсешкә һәм үз-үзенә камилләштерүгә омтылырга;

- Учреждение башка укучыларның һәм учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә, башка укучылар тарафыннан белем алу өчен каршылыклар тудырмаска;

- Учреждение милкенә сакчыл карарга.

7.4. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәге хезмәт хокукларына һәм социаль гарантияләргә ия:

- эш вакытының дәвамлыгының кыскартылу хокукы;

- педагогик эшчәнлек профиле буенча өстәмә һөнәри белем алуға хокук (өч елга бер тапкырдан да ким түгел);

- озайтылган төп түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

- мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, һәр ун елдан да ким булмаган өзлексез педагогик эштән соң, бер елга кадәр озак вакытлы ялга хокук;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча иминият пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокукы;

- Россия Федерациясе Федераль законнарында һәм Татарстан Республикасы закон актларында билгеләнгән башка хезмәт хокуклары, социаль ярдәм чаралары.

7.5. Учреждениенң педагогик хезмәткәрләр бурычлы:

- үз эшчәнлеген югары профессиональ дәрәжәдә тормышка ашырырга, расланган эш программасы нигезендә укытыла торган уку предметларын, курсны, дисциплинаны (модульне) тулы күләмдә гамәлгә ашыруны тәмин итәргә;
- хокукый, эхлакый һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә;
- укучылар һәм башка белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;
- укучыларда таныш-белү активлыгын, мөстәкыйльлекне, инициативаны, ижади сәләтне үстерү, гражданлык позициясен, хәзерге дөнья шартларында хезмәткә һәм тормышка сәләтен формалаштыру, укучыларда сәламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвеше культурасын формалаштырырга;
- педагогик нигезләнган һәм югары сыйфатлы белем бирү формалары, укыту һәм тәрбия ысуллары кулланырга;
- укучыларның психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, физик мөмкинлекләре чикле булган затларның белем алуы өчен кирәкле махсус шартларны үтәргә, кирәк булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итәргә;
- үз һөнәри дәрәжәсен даими рәвештә арттырырга;
- белем бирү турындагы законнарда билгеләнган тәртиптә биләп торган вазыйфаларына туры килү-килмәүгә аттестация узарга;
- хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук эш бирүче юнәлеште буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтәргә мөмкин;
- хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнган тәртиптә өйрәтү һәм тикшерү;
- Учреждениесе Уставын эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә.

7.6. Педагогик эшчәнлеккә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тиешле типтагы һәм төрләрдәге мәгариф учреждениеләре турында типлаштырылган нигезләмәләрдә билгеләнган тәртиптә билгеләнә торган белем бирү цензы булган затлар кертелә.

Педагогик эшчәнлеккә рөхсәт ителмәгән затлар:

- суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнү хокукыннан мәхрүм ителгән;
- кеше тормышына, сәламәтлегенә, намусына һәм абруена (законсыз урыннан тыш психиатрия стационарына, яла һәм мыскыл итүгә), шәхеснең җенси кагылгысызлыгына һәм җенси ирегенә, гаиләгә һәм балигы булмаганнарға, халык саулыгына һәм ижтимагый эхлакына, дүүләтнең конституцион строс һәм иминлеге нигезләренә каршы, жинаять эзәрлекләве туктатылган затлардан тыш), жинаять эзәрлекләвенә дучар ителгән яисә хөкем ителгән (реабилитацияләүче нигезләр буенча аларга карата жинаять эзәрлекләве туктатылган затлар, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы).

- Федераль законда билгелэнгән тәртиптә эшкә сәләтсез дип танылган;

- сәләмәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан расланган исемлектә каралган авырулары булган затлар.

7.7. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) хокуклы:

- баланың фикерен исәпкә алып, төп гомуми белем алу тәмамланганчы, шулай ук психологик-медик-педагогик комиссия тәкъдимнәрен (алар булганда) исәпкә алып, белем алу рәвешләрен һәм укуыту рәвешләрен, факультатив һәм электрон уку предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләренә) Учреждение тәкъдим иткән исемлектән сайларга;

- белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы Учреждение Уставы, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, укуыту-программа документлары һәм башка документлар белән танышырга;

- белем бирү эчтәлегенә, укуыту һәм тәрбия ысуллары, белем бирү технологияләренә, шулай ук үз балаларының өлгерешенә бәя бирү белән танышырга;

- укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;

- укучыларда планлаштырылган тикшерүләренә (психологик, психологик-педагогик) барлык төрләре турында мәгълүмат алырга, мондый тикшерүләр үткәргәгә яки мондый тикшеренүләрдә катнашырга ризалык бирергә, аларны үткәрүдән яки аларда катнашудан баш тартырга, үткәрелгән тикшерүләренә нәтижеләренә турында мәгълүмат алырга;

- Учреждение Уставы билгелән формада аның белән идарә итүдә катнашырга.

7.8. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бурычлы:

- балаларга гомуми белем бирүне тәэмин итәргә;

- Учреждение эчке тәртип кагыйдәләрен, локаль норматив актларның таләпләрен үтәргә;

- укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренә намусын һәм абруен хөрмәт итәргә.

7.9. Әлегә Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгелэнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

8. ЛОКАЛЬ АКТЛАР

8.1. Учреждение эшчәнлеген регламентлау максатларында түбәндәге локаль актлар раслана һәм бастырыла: нигезләмәләр, кагыйдәләр, инструкциялар, приказлар, дәрәсләр расписаниесе.

8.2. Учреждение локаль актлары әлегә Уставка каршы килә алмый.

9. УСТАВНЫ ҮЗГӨРТҮ ТЭРТИБЕ

9.1. Учреждениенң гамәлгә куючы документ булып аның Устав тора.

9.2. Учреждениенң Уставы һәм үзгәрешләре гамәлгә куючы тарафыннан раслана, законда билгеләнгән тәртиптә теркәлә, дәүләт теркәвенә алынганнан соң үз көченә керә.

10. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

10.1. Учреждение, мәгариф турындагы законнарда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яки бетерелә.